

ΘΕΜΑ: ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΝΕΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΕΛΛΟΓΛΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΩΝ Α.Π.Θ ΓΙΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.

Τίτλος έκθεσης: **Η Στρατιά της Ανατολής ζωγραφίζει τη Θεσσαλονίκη**

Διάρκεια έκθεσης: **27 Οκτωβρίου 2018 – 10 Φεβρουαρίου 2019**

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΚΘΕΣΗΣ

Martel Charles (1869-1922), *Salonique*, 1919, aquarelle

Μια μικρή περιγραφή της έκθεσης, από την επιμελήτρια Δρ. Χριστίνα Τσαγκάλια:

“[...] Πρόκειται για μια σειρά από υπέροχες ακουαρέλες ή σχέδια σε σινική μελάνη, που αποτυπώνουν με φωτογραφική πληρότητα και καλλιτεχνική ευαισθησία τα θέματα. Οι καλλιτέχνες αυτοί μαζί με πολλούς ερασιτέχνες αποτύπωσαν στα ζωγραφικά τους έργα την παραγμένη Θεσσαλονίκη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, μια πόλη γεμάτη μιναρέδες, ορθόδοξες εκκλησίες, μνημεία, παραδοσιακά σπίτια, τοπία, βουβάλια και άλλα.

Εντύπωση προκάλεσε στο ετερόκλητο πλήθος των στρατιωτών κι ο τοπικός πληθυσμός, με τις διαφορετικές ενδυμασίες, που παρέπεμπαν στην ιδιαίτερη εθνική-θρησκευτική του ταυτότητα, καθώς επίσης και στην κοινωνική του θέση. Παράλληλα απαντώνται και θέματα που σχετίζονται με τη στρατιωτική ζωή, τις πολύχρωμες στολές, τις ασχολίες των στρατιωτών στην ανάπαυλα, μακριά από τις ασκήσεις και τα προστάγματα, ενώ σπάνια αποτυπώνεται η σκληρή όψη του πολέμου (νεκροί, τραυματίες). Αυτό το πλούσιο και πολυσύνθετο υλικό ξεδιπλώνει την μακρινή εκείνη εποχή, που ωστόσο άφησε το αποτύπωμά της στην σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα.”

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ για την ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

• Τα παιδιά του νηπιαγωγείου και της Α΄, Β΄ Δημοτικού

Οι μικροί μας φίλοι, κάνουν βόλτα στην έκθεση παρατηρώντας και σχολιάζοντας επιλεγμένα έργα, τα οποία παρουσιάζουν **στιγμές της καθημερινής ζωής των ανθρώπων και των στρατιωτών εκείνης της περιόδου.**

Δίνοντάς τους χρόνο να εκφράσουν τις απορίες τους, συζητάμε και αναλύουμε τις εικόνες κάνοντας σύγκριση με τις αντίστοιχες από την σημερινή καθημερινή μας ζωή.

Σαν παραμύθι, χωρίς να υπάρχει μεγάλη έμφαση σε ιστορικές λεπτομέρειες γίνεται η αναφορά στα σημαντικά γεγονότα της περιόδου αυτής (διάρκεια 30 λεπτά περίπου).

Μετά το τέλος της βόλτας στο μουσείο, τα παιδιά προσπαθούν ανά ομάδες να φτιάξουν ένα μικρό ruzzle, το οποίο έχει σαν υπόβαθρο έργα της έκθεσης που είτε έχουμε επισκεφτεί κατά τη διάρκεια της ξενάγησής μας, είτε όχι. Με αυτό τον τρόπο, ανακαλούν μνήμες από την ξενάγηση και επικεντρώνονται σε ένα-δυο έργα τη φορά. (διάρκεια 30 λεπτά περίπου).

Αν μείνει χρόνος, και με προϋπόθεση την προετοιμασία της ομάδας από τον εκπαιδευτικό, μπορεί να παρουσιαστεί από τα παιδιά μια μικρή ιστορία με πρωταγωνιστές τους στρατιώτες σε μορφή κουκλοθέατρου (τις φιγούρες για τα στρατιωτάκια τις παρέχουμε εμείς).

- **Τα παιδιά της Γ' - Δ' & Ε' - ΣΤ' Δημοτικού**

Αφού περιηγηθούν στην έκθεση (διάρκεια περίπου τριάντα λεπτά), γνωρίζουν σταδιακά τις θεματικές ενότητες και εξοικειώνονται με την χρονική περίοδο του Α' Παγκοσμίου Πολέμου και τις **πολιτισμικές και γεωπολιτικές συνθήκες που επικρατούσαν αυτή τη περίοδο στη Θεσσαλονίκη**, με απλά λόγια χωρίς μεγάλη έμφαση σε ιστορικές λεπτομέρειες.

Δίνεται χρόνος στα παιδιά να σκεφτούν και να σχολιάσουν τα εκθέματα, κάνοντας σύγκριση της πόλης όπως απεικονίζεται σήμερα με τα σύγχρονα μέσα φωτογράφισης και του τότε, με την χρήση της ακουαρέλας. Τα παιδιά καλούνται να αναγνωρίσουν περιοχές της Θεσσαλονίκης και να ανακαλύψουν χαρακτήρες της εποχής όπως έχουν καταγραφεί μέσα από τα μάτια των ξένων στρατιωτών.

Την ξενάγηση συμπληρώνει ένα βιωματικό παιχνίδι που έχει ως στόχο να επαναφέρει στη μνήμη των παιδιών στοιχεία από την ξενάγηση και με διασκεδαστικό τρόπο να συμπληρώσει τη μουσειοπαιδαγωγική εμπειρία.

Τα παιδιά της Γ' και Δ' Δημοτικού, καλούνται να παίξουν ένα παιχνίδι μνήμης με στιγμιότυπα από τα έργα που υπάρχουν στην έκθεση. Το παιχνίδι παίζεται με καρτέλες στο πάτωμα, ενώ τα παιδιά είναι χωρισμένα σε δυο ομάδες.

Τα παιδιά της Ε' και ΣΤ' Δημοτικού, καλούνται να ζωγραφίσουν και να κατασκευάσουν το δικό τους 3D στρατιωτάκι, μέσω μιας απλής μακέτας σε ανάπτυγμα που παρέχουμε εμείς. (διάρκεια περίπου τριάντα λεπτά)

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ για την ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- **Τα παιδιά του Γυμνασίου**

Αφού περιηγηθούν στην έκθεση (διάρκεια περίπου σαράντα λεπτά), γνωρίζοντας σταδιακά τις θεματικές ενότητες εξοικειώνονται με την χρονική περίοδο του Α' Παγκοσμίου Πολέμου και τις πολιτισμικές και γεωπολιτικές συνθήκες που επικρατούσαν αυτή τη περίοδο στη Θεσσαλονίκη.

Σχολιάζοντας επιλεγμένα έργα από την έκθεση, γίνεται **αναφορά στην ποικιλομορφία των εθνοτήτων που ζούσαν στη πόλη, στο πολιτισμικό υπόβαθρο της καθεμίας** καθώς επίσης και στις σχέσεις που ανέπτυξε η στρατιά με την αρχαιολογία, τοπιογραφία και τους ανθρώπους της.

Την ξενάγηση, συμπληρώνει μια βιωματική δραστηριότητα (περίπου είκοσι λεπτών) κατά τη διάρκεια της οποίας, τα παιδιά καλούνται να δημιουργήσουν ένα μικρό κολλάζ και ταυτόχρονα να επέμβουν σε αυτό ζωγραφικά, αποτυπώνοντας

στιγμιότυπα από την πολιτισμική και καθημερινή ζωή της σημερινής ή της παλαιότερης εποχής (διάρκεια περίπου είκοσι λεπτά).

- **Τα παιδιά του Λυκείου**

Ξεναγούνται στην έκθεση παρατηρώντας τις θεματικές ενότητες και σχολιάζοντας παράλληλα, τα αίτια, τις αφορμές και την κατανομή των δυνάμεων κατά τη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου πολέμου.

Συζητώντας και παρατηρώντας τα έργα, μπαίνουν στη διαδικασία να αναρωτηθούν για τις μνήμες που εντυπώθηκαν στους στρατιώτες του πολυεθνικού στρατού, τόσο από την παραμονή τους στη Θεσσαλονίκη, όσο και από τις εμπειρίες τους στο πεδίο της μάχης.

Τα παιδιά, έχουν την ευκαιρία, να γνωρίσουν τη Θεσσαλονίκη μέσα από τις ακουαρέλες και τις καρτ-ποστάλ των στρατιωτών και να εξοικειωθούν με το πολυπολιτισμικό και πολυεθνικό χαρακτήρα της περιόδου αυτής.

Στο τέλος της σαραντάλεπτης περίπου ξενάγησης, τους δίνεται η ευκαιρία με τη χρήση της τεχνολογίας να επεξεργαστούν μερικές ακουαρέλες της επιλογής τους και να τις φέρουν στην σύγχρονη εποχή (ψηφιακό κολλάζ) με διάρκεια είκοσι λεπτά.

- Μπορείτε, μετά από επικοινωνία με το τμήμα εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Τελλογλείου Ιδρύματος Τεχνών, να προσαρμόσετε το μουσειακό εκπαιδευτικό πρόγραμμα (ξενάγηση και βιωματική δράση) στις απαιτήσεις του μαθήματός σας.

Για παράδειγμα, θα μπορούσε η παράδοση του μαθήματος της **Ιστορίας** που αφορά στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο ή στους Βαλκανικούς πολέμους να γίνει εντός του μουσείου.

Επίσης, μπορούν κατά τη διάρκεια της ξενάγησης να διαβαστούν οι σχετικές πηγές των σχολικών βιβλίων, ώστε να συνδεθεί έπειτα η συνέχεια της παράδοσης στη σχολική τάξη.

Τα παιδιά, μπορούν να κρατάνε σημειώσεις και να απευθύνουν τις ερωτήσεις τους, τόσο στον μουσείο-παιδαγωγό όσο και στον καθηγητή/συνοδό τους ώστε η μουσειακή εμπειρία τους να είναι ολοκληρωμένη και ακαδημαϊκά πλήρης.

Ακόμα, θα μπορούσε κάποια διδασκαλία του μαθήματος των **Γαλλικών** να γίνει εντός του μουσείου, καθώς τα περισσότερα έργα που παρουσιάζονται είναι Γάλλων στρατιωτών, οι συνεργασίες του μουσείου μας και το αρχαιακό υλικό που είχαμε στη διάθεσή μας έχει ως γλώσσα εργασίας τα Γαλλικά.

Τέλος, το μάθημα των **Εικαστικών**, θα μπορούσε να συνδέσει τα παραπάνω, κάνοντας αναφορές στην τεχνική της ακουαρέλας και των υλικών που είχαν στη διάθεσή τους οι στρατιώτες του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου καθώς επίσης και με μια γενική αναφορά σε άλλους ζωγράφους που αναπαράστησαν το πολεμικό στοιχείο είτε ως αποτύπωση της ανθρώπινης οδύνης και αγωνίας, είτε ως προπαγανδιστικό μέσο της εποχής.

Παρακαλώ, για περισσότερες πληροφορίες καλέστε στο 2310 99 16 14 (ΔΕ-ΠΑ 09:00-14:00).

Σας περιμένουμε!

Με εκτίμηση,

Μπουντουρέλη Ελένη

Υπεύθυνη Τμήματος Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων

Τελλόγλειο Ίδρυμα

Αγίου Δημητρίου 159Α, 546 36 Θεσσαλονίκη

τηλ: 2310 991614, education@teloglion.gr

ΤΕΛΛΟΓΛΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Στα εκπαιδευτικά προγράμματα μπορούν να συμμετέχουν 75 μαθητές/ώρα, διαμορφώνονται τρεις ομάδες ξεναγήσεων, οι οποίες κινούνται παράλληλα στο χώρο.
- Το κόστος συμμετοχής ανέρχεται σε 1,50 ευρώ ανά μαθητή/τρια.
- Κάθε ομάδα των 25 ατόμων πρέπει να συνοδεύεται τουλάχιστον από έναν/μία συνοδό εκπαιδευτικό, που θα ακολουθεί την ομάδα καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος.
- Η διάρκεια των εκπαιδευτικών προγραμμάτων είναι μία ώρα (60 λεπτά) και πραγματοποιούνται Δευτέρα, Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή: 9.00-14.00 & Τετάρτη: 9.00-14.00 & 17.00-21.00, Σάββατο, Κυριακή: 10.00-18.00.
- Για οποιαδήποτε διευκρίνιση ή περαιτέρω ενημέρωση παρακαλώ επικοινωνείτε με το Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων στο 2310 99 16 14 (Δευτέρα –Παρασκευή 09:00-14.00).
- Για δήλωση συμμετοχής μπορείτε να επικοινωνείτε με το τηλ.: 2310 247 111.